

GÜLTEN DAYIOĞLU'NUN ÇOCUK VE İLK GENÇLİK EDEBİYATI YAZARLIĞI

Mustafa Ruhi ŞİRİN

Yazar Merkezli Bir Gelenek

Türkiye’de çocuk ve ilk gençlik edebiyatının oluşumu ve gelişim evreleri yazar merkezli bir yol izlemiştir. Bu nedenle değişen çocuk ve çocuklukla atbaşı giden ekollere dayalı bir edebiyattan söz edemeyiz. Çocuk edebiyatı geleneğimizin niçin geç geliştiği konusunda birkaç başat neden sıralanabilir: Çocuğa yönelik değer algımızda küçümseyici tutumun sürmesi. Öğrenmeyi ve merakı öldüren eğitim sisteminin yazı kültürünü ve okumayı sevdiremeyişi. Çocuğa özgü özgürleştirici gelişim anlayışı yerine, koruyucu yaklaşımların tercih edilmesi. Türkçe ve edebiyat öğretiminin cılızlığı. Okul öncesi, çocuk ve ilk gençlik edebiyatı öğretiminin geç başlaması ve amacının belirsizliği. Eleştiri kültüründen yoksunluk. Medya toplumunda çocuk ve ilk gençlik edebiyatındaki işlev değişiminin kavranamayışı. Çocuk edebiyatı yazar geleneğinin edebiyat kamusu tarafından küçümsenmesi...

Çocuk edebiyatı kavramı bizde yüz yılı aşkın bir süredir kullanılmaktadır. 1980'lere kadar çok okunmuş ve tanınmış çocuk kitabı yazarlarından birkaçını hatırlatmak gerekirse; Tevfik Fikret, İbrahim Alaeddin Gövsa, Ali Ulvi Elöve, Şükrü Enis Regü, Mehmet Seyda, Kemalettin Tuğcu, Cahit Uçuk, Mümtaz Zeki Taşkın, Fazıl Hüsnu Dağlarca, Rıfat Ilgaz, Gülten Dayıoğlu, Muzaffer İzgü gibi imzalar sayılabilir.

1980 sonrası çocuk ve ilk gençlik edebiyatımızda ağırlıklı olarak bireysel yazar tutumları egemendir. Önceki dönemden farkları ise, “çocuğa göre”lik ölçütüne dayalı bir çocuk edebiyatı anlayışı doğrultusunda çocuk kitabı yazmaya başlamış olmalarıdır. Buna rağmen, bizde çocuk edebiyatı akımları henüz oluşmadığı için gelişim hâlinde bir edebiyattan söz edilebi-

lir. Okul öncesi, çocuk ve ilk gençlik edebiyatının bütün bileşenleriyle ve dönemler arasında genel bir değerlendirme yapılmadıkça alan edebiyatı ile ilgili büyük fotoğrafın sınırlarını göremeyiz. Buna rağmen, gecikmiş olarak hareket etmiş olsa da bir çocuk ve ilk gençlik edebiyatı trenimiz var artık.

Değişen çocuk ve çocukluğun edebiyatına yönelik yenilikçi yazar tutumları ise son çeyrek yüzyılda gündeme gelebilmiştir. Batı dünyasındaki gelişmelerin bizdeki çocuk edebiyatı ortamına gecikmeli yansımış olması ise kendi içinde bir dizi nedenle açıklanabilir. Batı'daki eğilim didaktik, otoriter ve eşitlikçi-antioriter yaklaşıma doğru evrilirken, bizde ise ağırlıklı biçimde didaktik, otoriter ve biçimsel gerçekçi yazar tutumu sürdürüle gelmiştir. Çocuk kitabı yazarlığı geleneğinde eğitim sisteminden kaynaklanan tek tip (kalıplı) insan yetiştirilmesini onaylayıcı, yazarın doğrularına dayalı didaktik ve biçimsel yaklaşımının yansıdığı, idealize kız ve erkek figürlerinin ağırlıkta olduğu bir yazarlık tutumu egemendir. “Çocuk bakışı”nı da içine alan “çocuğa göre”lik ölçütüne dayalı örnekler ise 1970 sonrası yazılmaya başlanır.

“Çocuk gerçekliği”nin çocuk edebiyatı yazarlığına yansımaları ise 1980 sonrasında başlar. Çocuk ve ilk gençlik edebiyatında gerçekçi yazar tutumları ile ülkelerin gerçekliği arasında doğal bir ilişki vardır. Edebiyatta olduğu gibi çocuk ve ilk gençlik edebiyatında da gerçekçi yazar tutumları toplumsal süreçlerle bire bir ilişkilidir. Çocuk ve ilk gençlik edebiyatı, “sadece pedagojik semboller altında olamaz. Çünkü o, sadece gerçeklik içerisinde ... yol gösterici değil, aynı zamanda gerçeğe ayna tutan ve ondaki yetersizliği bildiren unsurları da içermektedir.” (Kaminski, 2009: 193)

Türk çocuk ve ilk gençlik edebiyatında gerçekçilik ise ana damarlardan biridir. Gerçekçi çocuk edebiyatı, konularını yaşanan hayattan ve çocuk sorunlarından alan, biçimi ve üslubu/biçemiyle gerçekleşen bir edebiyattır. Çocuk kitaplarını biçimsel, sanatsal, eğitsel ve eleştirel gerçekçilik başlıkları altında değerlendiren Peter Schneider'in vurgusuyla söylemek gerekirse “ne fantastik edebiyatı gerçek dışı diye sınıflandırabiliriz, ne de gerçekçi kitapları gerçeğin aynası olarak değerlendirebiliriz.” (aktaran Dilidüzgün, 1996: 73-118) Her iki tür de kendi biçim, içerik ve biçimleri doğrultusunda gerçeklerle yüzleşen edebiyat ürünleri ortaya koyabilir.

Biçimsel gerçekçiliğe dayalı çocuk kitapları öğreticiliği amaçlar; bu tür kitaplar çocuğun sorunları ve gerçeklerinden ziyade, toplumsal yapıya uyumunu sağlamaya öncelik verirler; bu nedenle kalıplı çocuk anlayışına göre yazılırlar. Gülten Dayıoğlu, çocukların sorunlarına eğilirken sıklıkla

“çocuklar sömürülmemeli” (Dayıoğlu, 1989: 330) uyarısını yapar. Eğitsel gerçekçi kitaplar çocuğu özgürlükleri olan bir özne kabul eder ve bu kitaplarda çocuğu geliştirici işlev önceliklidir. Bu kitaplar “çocuğa göre”lik ve “çocuk gerçekliği”ne uygun ölçütler içinde yazılır. Sanatsal gerçekliğe öncelik vermiş çocuk kitaplarında öğreticilik yerine estetik kaygı önde tutulur. Eleştirel gerçekçi kitaplar ise, kalıplayıcı, buyurgan ve otoriter yaklaşımın dışında, çocuğu gerçekleriyle yüzleştirici bir yazarlık tutumuna göre yazılan kitaplardır. (Şirin, 2012: 70-72)

Batı'da didaktik ve otoriter yaklaşıma itiraza dayalı ortaya çıkan ve “çocuk gerçekliği”ni esas alan sanatsal gerçekliğin ilk örnekleri 1960'ların sonlarından itibaren ortaya çıkmasına karşılık, bizde bu eğilimi yansıtan çocuk kitapları 1990'lı yıllarda yazılmaya başlanır. Buna rağmen, Türk çocuk edebiyatında çocuğa özgü duygu, davranış ve düşünce temelinde çocuğu ve çocukluğu anlayan, “çocuğa göre”lik ve “çocuk gerçekliği” ölçütlerine uygun edebiyatın ve sanatın kozalarını örmeye yönelik henüz kuşatıcı bir dönüşümden söz edemeyiz. Bu noktadan itibaren, Türkiye'de kitapları çocuklar ve ilk gençlik çağı kuşaklarınca okunan ve okunmakta olan Gülten Dayıoğlu bağlamında şu soruyu sormamız gerekiyor: Çocuk ve ilk gençlik edebiyatımızın tam yarım yüzyıllık yakın tanığı olan ve Mart 2016'da sekseninci kitabı *Yoksa sen misin?* (ilk gençlik romanı) yayımlanan Gülten Dayıoğlu'nun yazarlık yolculuğu nasıl başladı ve Dayıoğlu bu yolculuğunu hangi yazarlık anlayışıyla sürdürüyor?

Gerçekçi ve İdealist Yazar Tutumu

Gülten Dayıoğlu'nun birinci dönemde yazdığı çocuk hikâye ve romanlarına idealist yazar tutumu yansır. “Çocuk kitaplarında eğitsellik kaçınılmazdır.” (Dayıoğlu, 2000: 534) Dayıoğlu'nun çocuk kitabı yazarlığının birinci döneminde biçimsel gerçekçi yazar tutumu belirleyicidir. “Türk çocuk yazınında böylesi örnekler Kemalettin Tuğcu'nun, Gülten Dayıoğlu'nun kitaplarında bolca rastlıyoruz.” (Dilidüzgün, 1996: 74)

Gülten Dayıoğlu'nun çocuk ve ilk gençlik kitapları melodram özelliklerin ve köy edebiyatı etkilerinin iç içe olduğu, gerçekçiliğin ağır bastığı, bilim kurgu ve tarihî romanlar başlıkları altında (Ateş, 1998: 258) dört gruba ayrılabilir. “Kahramanları arasında idealize edilmiş kişiler olduğu gibi, gerçekçi kahramanlar da vardır. Ancak gene de çocuk romanlarındaki çok yaygın olarak görülen iyi-kötü ayrımı, onun romanlarında da genel olarak gözlenen bir durumdur. Kişileri, karakterden çok, tip özelliği göstermektedir.” (Ateş, 1998: 259)

Gülten Dayıoğlu, *Yaşadıklarım ve Düşlediklerim/Yetmiş İki Kitap, Bir Hayat* (2010) kitabında kendini, yarım yüzyılda değişen çocukluğu ve Türkiye’yi, yazdığı 72 kitap etrafında ‘dikiş diker’ gibi nasıl yazdığını ve her birinin öyküsünü içtenlikle okura anlatıyor (Dayıoğlu, 2010: 11-284). Yazarlık anlayışının belirgin özelliği ise çocuğa saygıyla eğilen bir yazarın tutumudur. Yazarlık serüvenini anlattığı kitabı okurken Cumhuriyet Dönemi çocukluk tarihinin sarı sayfaları arasında geçmişe doğru yolculuğa çıkıyorsunuz. Daha kitabın ilk sayfalarında ve yazarlığının ilk döneminde ya *Fadiş*’le (1971) yakınlık hissediyorsunuz ya da *Dört Kardeştiler* (1971) romanının kahramanlarıyla. Bir köşebaşında *Suna* ile de karşılaşabilirsiniz, *Deli Bey*’le (1984) de. *Yetmiş İki Kitap, Bir Hayat* alt başlığını taşıyan kitabında yazar, idealist yazar tutumunun gereği olarak çok sevdiği kahramanları okurun da onaylamasını istiyor gibidir. Gülten Dayıoğlu’nun yazarlığında birincil öncelikli boyut biçimsel gerçekçi yazar tutumu ile eğitsel gerçekçi tutum arasında belli belirsiz gidiş gelişler vardır. Bunun nedeni ise idealist-biçimsel gerçekçi yazar tutumunda belirleyici olan onaylanma beklentisinin Gülten Dayıoğlu’nun yazarlığında başat bir yeri olmasından kaynaklanır.

Gülten Dayıoğlu’nun gerçekçi-idealist yazar tutumu 1935’te Emet’te başlayan çocukluğuyla ilişkilidir. Dayıoğlu, 1950’de henüz on beş yaşındayken yayımlanan *Baca Temizleyicisi* (Kudret gazetesi) öyküsü dâhil, tüm gerçekçi-idealist yazarların ortak kabulünde olduğu gibi yazdıklarına inanır (Dayıoğlu, 2010: 17). Yazar, çocuk ve ilk gençlik kitaplarının yazılış öykülerinde kendi çocukluk aynasına bakmaktan çekinmediğini özellikle fark ettirmek ister: Dayıoğlu, yoksulluklar, yoksunluklar, göçlere rağmen hareketli ve afacan bir çocukluk yaşamıştır. Hayata tutunmaya çalışan her insan gibi gaz lambasından elektriğe, daktilodan adını “Ece” koyduğu elektronik daktiloya ve bilgisayara kadar gündelik hayatın değişen bin bir hâlleri arasında yazarlık tutkusundan hiç uzaklaşmaz. Gülten Dayıoğlu, *Yaşadıklarım ve Düşlediklerim*’de önce kendini ardından da kahramanlarını anlatıyor. Fadiş, Feten, Suna, Atıl, Ere, Ece orda. Ganga, Yeşil Kiraz, Ela, Yada, Otran, Deli Bey, Dilek, Ece ile Yüce... Daha kimler yok ki! Kahramanların ise çoğu kız. Gülten Dayıoğlu, hemen her kız tipi ile özdeşleşir ve kendini doğal olarak onlara daha yakın hisseder. Gülten Dayıoğlu’nun en çok benzediği kahramanı *Fadiş*’tir. ‘Kahramanlarla benzerlik’ durumu ise Gülten Dayıoğlu’nun yazarlığının şifrelerinden biri kabul edilebilir. “Fadiş karakteri, unutulmaz roman kahramanları arasına girdi.” (Hızlan, 2012: 2016) Dayıoğlu, yazarlık tutumunda, kitaplarının kahramanlarının kendisine benzediğini de hissettirmekten âdeta hoşlanır.

Yaşadıklarım ve Düşündüklerim'de neredeyse Cumhuriyet Dönemi'nin değişen çocukluğunu bir yazarın tanıklığında okumak, çocuk ve ilk gençlik edebiyatımızın serüveni için önemli bir imkân sayılır. Bir an, çocuk edebiyatı treninde yarım yüzyılın çocuklarıyla yolculuğa çıkmış gibi oluyorsunuz. Çocukken kitaplarını okuduğunuz onca yazarla ve kitaplarının kahramanlarıyla karşılaşmak ise bu okuma yolculuğunun sürprizleri olduğu kadar teselli kabul edebilirsiniz.

Gülten Dayıoğlu'nun 'çocuk edebiyatı'ndan söz etmesinin eleştiriy-le karşılandığı yıllarda çocuklar için çok az yazarın kitap yazdığı da hatırdada tutulmalıdır. Dayıoğlu çocuklar için yazmaya başladığı dönemde Türkiye'de kitapları çocuklarca da okunan Kemalettin Tuğcu (1902-1996), Cahit Uçuk (1911-2004), Muzaffer İzgü (1933.-) ilk akla gelen yazarlardır. Dayıoğlu'nun birinci döneminde Ömer Seyfettin (1884-1920) henüz çocukların zorunlu okuyacağı yazar ilan edilmemişti. Bu yıllarda Cumhuriyet Dönemi'nden itibaren çocuk modernleşmesinin etkili kaynakları durumunda olan çocuk klasikleri yaygın biçimde okunuyordu. 1950'li yılların ortalarından bu yana çocuklarca kitapları en çok okunan yerli yazarımız ise Kemalettin Tuğcu'dur.

Tuğcu ve Dayıoğlu Arasındaki Fark

Gülten Dayıoğlu, Kemalettin Tuğcu'ya göre daha şanslıydı. En azından ilk yazdıkları *-Fadiş ve Dört Kardeşiler-* melodram özellikleri içerde 'gözyaşı edebiyatı'na dâhil edilmemişlerdi. Gülten Dayıoğlu, Kemalettin Tuğcu'nun kitaplarını köyden şehre uyum sağladığı dönemlerde ilgiyle ve severek okumuştur. Tuğcu'nun yazarlık tutumu ile Dayıoğlu'nun yazarlığı arasındaki önemli benzerlik, iki yazarın da "biçimsel gerçekçi" yaklaşımı benimsemiş olmalarıdır. Dayıoğlu, Kemalettin Tuğcu'nun çocuk dergilerinde tefrika edilen romanlarla "okumanın tadı"na vardığını, "düş kurmaya da bu romanların etkisiyle başladığını belirtir. *"Kemalettin Tuğcu bizlere yoksulluğu, yaşamla savaşmayı, acımayı, yardımlaşmayı, paylaşmayı ve en güzeli yaşam hedefi edinmeyi öğretti. Kahramanları hiç yüzüstü, umarsız bırakmadı."* (Dayıoğlu, 1996: 21) Gülten Dayıoğlu'na göre Tuğcu, "acı aşısı" yapmış, "kitaplarıyla acılara, zorluklara göğüs germe eğitimi vermiş" bir yazardır.

Kemalettin Tuğcu ile Gülten Dayıoğlu yazarlık tutumları arasındaki farkı ilk ortaya koyan Ülkü Tamer'dir. Tamer'e göre Dayıoğlu, kendi kuşağının Kemalettin Tuğcusu'dur, köşe yazısında *"Bu benzetmeyi, iki yazarın yapıtlarında koşutluklar gördüğüm için yapmıyorum. Kemalettin Tuğcu, kü-*

çük okurunu yüreğinin tam ortasından vurur, acıma-acındırma duygusunu bütün olanaklarıyla kullanır. “Sömürür” diyemiyorum, çünkü Kemalettin Tuğcu’yu “sömürü”nün çirkin kıyılarına uzanan bir yazar olarak görmüyorum. Onun çocuk edebiyatımızda önemli bir yeri olduğunu düşünüyorum.

Gülten Dayıoğlu da yüreğin ince telleriyle oynar. Ama daha insaflıdır. Onun yapıtlarında “duygu”, “acıma”nın önündedir. Üstelik umutla beslenmiştir” (Tamer, 2002). Tuğcu, tam anlamıyla bir dönem yazarlığı sınırları içinde kalmışken, Dayıoğlu ise zamana karşı direnir, yeni türlerde yazmayı sürdürür ve kahramanları değişen zamana uyum sağlamakta gecikmez.

Kemalettin Tuğcu, kendini edebiyatçı değil de ‘yazıcı’ kabul ederken, Gülten Dayıoğlu ise yazdıklarını ‘çocuk edebiyatı’ adlandırması içinde savunarak Kemalettin Tuğcu çizgisinden ayrılır. Dayıoğlu, çocuk edebiyatı ile yetinmeyip ilk gençlik edebiyatına yönelerek, okur yaşını büyültmüş ve kitaplarının okur evrenini daha da genişletmeyi başarmıştır. “Çocuk adına edebiyat anlayışının yeterince içselleştirilmediği bir gelenek içinde doğmuş; ancak o, geleneğin bir parçası olmaktan çok, sanatçı olarak ülkemizde çocuk ve gençlik edebiyatı adına yeni ve özgün bir gelenek oluşturmuştur.” (Sever, 2012: 236)

Gülten Dayıoğlu’nun yazdığı türler arasında hikâye, bilim kurgu, fantastik, roman ve gezi türü yanında çocuk romanlarından uyarladığı radyo oyunları ve bir de *Akgüvercin ile Yeşil Salkım’ın Aşkı* (2010) adlı masal kitabı vardır. Yazarlığının ikinci boyutu, yalın bir tonda bir biçimden oluşur. Farklı temalarda romanlar yazmış olması nedeniyle de dönemin çocuk kitabı yazarlarından değişik bir yol izler. Dayıoğlu, 1980 sonrasına denk düşen ve yazarlığının ikinci döneminde, ilk gençlik çağına uygun roman ve gezi kitaplarına özel önem verir. Bu tercihini ilk gençlik romanlarında roman kahramanları aracılığıyla yansıtmaya özen gösterir.

Felsefi İyimserlik Olan Bir Yazar

Gülten Dayıoğlu’nun yazarlığı başlı başına sorun odaklı yaklaşımı içermemekle birlikte, okuldan mesleğe, köyden kente, yoksulluktan zenginliğe kadar çok farklı konuda kitaplar kaleme alır. Kahramanlarının yüzü gelişmeye dönüktür ve sorunlarla baş etmeyi öğrenirler. Kız ya da erkek kahramanları yeniliklere açıktırlar. Teknolojinin hiçbir ürününe çekinceli yaklaşmazlar. İlk gençlik romanlarındaki tipler modernleşmenin de taşıyıcılarıdır. Kurulu sisteme itirazları yoktur. İyinin, doğrunun, güzelin ve barışın peşinde umutla koşan iyimser kahramanları hep başarıya ulaşırlar. Bilimin her

şeyi çözeceğine inançları vardır. Dayıoğlu'nun yazarlık anlayışı, Cumhuriyet Dönemi'nin resmî politikası olan çocuk modernleşmesini desteklemeye yönelik bir yazarlık olarak özetlenebilir.

Gülten Dayıoğlu'nun “üç ya da dört kuşağın yazarı” vurgusu ayrıca tartışılabilir. Bir kuşağı kaç yaşla sınırlamak gerekir? Bir yazar yedi yaş ve sonrası için yazıyorsa kuşak sayısı sınırı ortadan kalkar. Sosyolojik bağlamda toplumun yenilenmesi için gerekli olan yirmi beş yıllık dönem bir yazarın okurunu belirleyici bir ölçüt sayılabilir mi? Uzun yıllar resimli *Ay-segül* dizisiyle yedi yaş sonrası okunan bir yazarı kuşaklarla sınırlandırmak yerine, kitaplarının okurla buluşma yaşı ve her yeni kuşakça niçin okunduğu konusu üzerinde durmak daha önemlidir. Gülten Dayıoğlu köyden kasabaya ve kentlerimizde yaşayan çocuklar ve ilk gençlik çağındakilerce okunan bir yazar olmuştur. Farklı sosyal ve kültürel kümeler tarafından okunması da bu önemin kanıtıdır. Bu noktadan hareketle, Gülten Dayıoğlu'nun yazarlığında üçüncü boyut, farklı kuşaklara okuma alışkanlığı kazandırıcı işlevle ilgilidir.

Gülten Dayıoğlu, yedi yaş sonrası çocuklardan ilk gençlik çağına kadar yarım yüzyıl boyunca yazmış ve yazdıkları okunmuş bir yazar olarak, tek başına yazarlık geleneğini kurmuş tekil bir örnektir. Fatih Erdoğan'ın belirttiği gibi, “Ben artık oldum” (Erdoğan, 1993: 9) dememiş, yazarlığının konu, içerik ve biçem evrenini sürekli yenileme çabası içinde olmuştur. Kitaplarının toplamı, bir köy kızının tutkulu biçimde hayatla yüzleşmesi, şehirlilikle uyum sağlaması ve çok farklı düzlemdeki kahramanlarının çok sesli korusu gibidir.

Talât Sait Halman, Gülten Dayıoğlu'nun çocuk ve ilk gençlik edebiyatına katkısını altı gül benzetmesi üzerinden yorumlar: Çocuğu çocuk olarak ve de çocuk kişiliğinin bütünlüğü içinde kabul eder. Çocuk hakları anlayışına dayalı çocuğa saygı gülü. Sevgi gülü. Cinsiyet ayrımcılığından uzak bir anlayışı yansıtan eşitlik gülü. İnsan dışındaki varlıkların yaşantılarına eğilme gülü. Çocukların iç ve dış dünyalarına açılma gülü (Halman, 2001: 19-20). Dayıoğlu'nun çocuk ve ilk gençlik edebiyatına en önemli katkısı ise ‘tolerans, insana sevgi, saygı’nın çocuğa ve genç okura hatırlatılmış olmasıdır (Özyer, 2011: 155).

Gülten Dayıoğlu, biçimsel gerçekçilikle eğitsel gerçekçilik arasındaki yazarlık tutumuyla yalın bir biçime öncelik vermiş verimli bir yazarlık serüveni ve iyimserlik felsefesi olan bir çocuk ve ilk gençlik edebiyatı yazarıdır.

Kaynaklar

- Ateş, K. (1998), *Gülten Dayıoğlu'nun Çocuk Romanları*, Ankara: T. C. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Dayıoğlu, G. (2000), "Çocuk Kitaplarında Eğitsellik", *1. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, (Haz. S. Sever), Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- _____, G. (2010), *Yaşadıklarım ve Düşlediklerim/Yetmiş İki Kitap, Bir Hayat*, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- _____, G. (2012), *Bir Yaşamış, Bir Yazmış*, (Haz. F. Şüyün), İstanbul: TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A. Ş. Yayını.
- Dilidüzgün, S. (1996), *Çağdaş Çocuk Yazını-Yazın Eğitimine Atılan İlk İmza-*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Erdoğan, F. (1993), "Fadiş'ten Ölümsüz Ece'ye", *Cumhuriyet Kitap Eki*, 18 Şubat 1993, sayı: 156.
- "Gülten Dayıoğlu ile Çocuk Edebiyatı Üzerine", *Çocuk Edebiyatı Yıllığı*, (Haz. M. R. Şirin), İstanbul: Gökyüzü Yayınları.
- Halman, T. S. (2001), "Roman Kahramanı Fadiş'in Doğumunun 30. Yılında Çağdaş Türk Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarı Gülten Dayıoğlu ve Yazını Sempozyumu Açılış Bildirisi", *Bildiriler Kitabı*, (Haz. Altın Kitaplar), İstanbul: Akdeniz Yayıncılık.
- Hızlan, D. (2012), "Gülten Dayıoğlu İçin", *Bir Yaşamış, Bir Yazmış/Gülten Dayıoğlu*, (Haz. F. Şüyün), İstanbul: TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A. Ş. Yayını.
- Kaminski, W. (2009), *Çocuk ve Gençlik Edebiyatına Giriş*, (çev. Y. Baş), Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özyer, N. (2001), "Alman Edebiyatı Uzmanı Gözüyle Gülten Dayıoğlu", *Roman Kahramanı Fadiş'in Doğumunun 30. Yılında Çağdaş Türk Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Yazarı Gülten Dayıoğlu ve Yazını Ulusal Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, (Haz. Altın Kitaplar), İstanbul: Akdeniz Yayıncılık.
- Sever, S. (2012), "Çocuk ve Gençlik Edebiyatına Adanmış Bir Yaşam", *Bir Yaşamış, Bir Yaşamı, Bir Yazmış/Gülten Dayıoğlu*, (Haz. F. Şüyün), İstanbul: TÜYAP Tüm Fuarçılık Yapım A. Ş. Yayını.
- Şirin, M. R. (2012), *Çocuk ve İlk Gençlik Edebiyatı Ders Notları* (Marmara Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü 2008-2012) (www.cocukvakfi.org.tr; Çocuk Edebiyatı Okulu Bölümü)
- Tamer, Ü. (2002), "Kıyamet Çiçekleri" (*Milliyet* gazetesi Pazar Eki, 17.2.2002)
- "İçindeki Çocuk İçin Yazan Adam: Kemalettin Tuğcu", Açık Oturum, Konuşmacılar: Gülten Dayıoğlu, İnci Enginün, Fatih Erdoğan, Nemika Tuğcu, Turan Yüksel; Yöneten Mustafa Ruhi Şirin, TÜYAP Kitap Fuarı/Tepebaşı, 5 Kasım 1996, 14.15-16.00.